

Atatürkün Mübarek Cesetleri Dün İstanbuldan ankaraya Nakledildi

Tabutu taşıyan tren bu gün Ankarada Bulunacak

Büyük ölünün Sandukası

Dün saat 9 da Dolmabahçe Sarayından alındı

Çok büyük ve hazin merasimle Sarayburnuna getirildi ve Zafer Torpitosiyle yavuz a nakledildi

Atatürk için yüz binlerce halk göz yaşlarını bol bol akıttı. ve onun ölümüne kana kana ağladı, Bütün İstanbul ölüm evine dönmüş, kara bir bahtsızlık içinde yaşıyor

Resmî tebliğ

İstanbul 19 (A.A) Resmî tebliğ — Daha gün doğmadan şehir ayaklandı. Evinden fırlayan analar, babalar, çocuklar yıllarda bir insan seli halinde Beşiktaş ve Dolmabahçe sarayına doğru yol almaktadırlar.

Vakit ilerledikçe genişleyen heyecanlı ve telaşlı bu insan akını anca jandarma, polis ve asker sedleri önünde kırılıyor.

Yarım bayrakları, kapalı çarşuları, durdurulmuş tramvayları ile İstanbul şimdi ölüm evine dönmüş kara bir bahtsızlık içinde yaşıyor.

Atamız kurduğu Büyük Millet Meclisinden çıkarılarken

bul halkı bu gün en acı, en matemli, en eziyetli ve kara gününü yaşıyor. Büyük Ulu Atatürkün tabutları bu gün İstanbuldan Ankaraya nakledildi.

Sabahın pek erkeninden itibaren saray etrafı ve tabutun geçirileceği her yer yüz binlerce halk tarafından dolmuştu.

Bütün gözler yaşlı ve herkes huzurlu idi.

Büyük başbuğun sandukaları huşu içerisinde saat sekiz buçukta on iki generalın elleri üstünde bulunduğu mahalden kaldırılarak Dolmabahçe sarayının dış kapusu önünde bulunan top arabasına hiçkırıklarla nakledildi ve tam saat dokuzda saraydan hareket olundu.

Bu hazin alayın önünde süvari kıtası yürüyor ve yol açıyordu. Bunu bandosıyla piyade, topçu ve deniz taburları takip ediyordu.

Merasime havada tayyareler de iştirak etmiş bulunuyorlardı. Askerî kıtalardan sonra merasim komutanı general Fahrettin Altay at üzerinde ilerliyordu. Sayılamıyacak kadar çelenk vardı. Yüz binlerce halk öz babasından fazla sevdiği Atasını taşıyan top arabasına müteveccih.

Cenazenin mevzu bulunduğu Top arabası etrafında on iki General arkada siyah kadifeden bir yastık üzerinde Atatürkün istiklal ve harp madalyasını taşıyan General İlyas Atanın yavruları ve kâtipi umumisi.

Samimi bir dostu sıfatıyla Sabık Efgan Kralı Amanullah Han. Başvekil, büyük millet meclisini temsil eden heyet.

Ervelce geçtiği yerleri bayram yerine döndüren büyükler büyüğü Atatürk şimdi burardan bayrağına sarılı tabutu için de geçecektir.

Bu geçişi görebilmek, göz yaşları dökebilmek için bütün İstanbulun saat sekizdenberi de niz seferleri durdurulduğundan halkın Boğazdan, Kadıköyden ve sair mahallerden sandallarla, motörlerle geçmekte olduğu görülmektedir.

Vapurlarda yer yok. Otuz misli ücretle vesaiti nakliye bulamayanlar pek çok. Adalar, Anadolu kıyıları kalabalık bir halk kütleleriyle dolu.

Hava yarı bulutlu ve fakat güneşlidir.

Sabahın saat dördündenberi her taraf bir mahşer yerini andırıyor.

Yollarda biriken halk zabitanın itinalı tedbirlerine rağmen daima ileri doğru taşıyor. İtfaiye ve askerî yardımcılarıyla intizam güçlüğüle temin edilebiliyor.

İşte Atatürkün nakli merasimi dolayısıyla bahisiz İstanbul sokaklarının kısa ve hazin bir tablosu.

Ankara nakil töreni

Yüce Başbuğ ve Reiscumhur İsmet İnönü

Ordumuzu takdir ettiler ve kahraman askerlerimize selâm ve muhabbetlerini bildirdiler

Ankara, 17 a.a. — Reiscumhur İsmet İnönü ile Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak arasında aşağıdaki mektuplar teati olunmuştur:

Mareşal Fevzi Çakmak Genel Kurmay'ın Sayın Başkanı

Atatürkün ebedî hayata intikalini, onun hazarda ve seferde yakın arkadaşları olan size ve onun zaferlere sevk ettiği ve gözü gibi sevdiği şanlı Ordusuna taziyet ederim. Sevgili Başbuğ Atatürkün hatırası karşısında acımız teselli bulmaz derecede derin ve duygularımız samimi şükran ve tazimle meşbudur.

Emekli bir mensubu olmakla iftihar ettiğim Türk ordusunun Başkumandanlığını temsil etmekle, yüksek vazife hisleri içinde bulunuyorum. Azimkâr ve tecrübeli kumandanlar, şefkatli ve fedakâr zabıtlar ve türk milletinin hakiki özü olan kahraman erlerden ve cümlesi ehliyet

li vazifeseverlerden vücut bulan Türk ordusuna, asalet ve heybetin timsali olarak, gurur ve güvenle bakıyorum. Türk ordusu, cumhuriyetin ve vatan müdafaasının yenilmez Abidesi olarak gözlerimizin önünden bir an uzak bulunmayacaktır.

Sayın Mareşal, siz muzaffer kumandanlarla muharebe meydanlarında geçirdiğim yakın arkadaşlığın hatıraları zihnimde canlıdır.

Bu sözlerimi, aynı zamanda kara, deniz ve hava ordumuza selâm ve muhabbetimin ve sizin yüksek sevk ve idarenize hâlis itimadımın ifadesi olarak kabul buyurmanızı rica ederim.

Reiscumhur İsmet İnönü

Sayın İsmet İnönü Yüce Başbuğ ve Cümhur Başkanı Atatürkün ebediyete intikalden mütevellit taziyet ile gerek şahsım ve Gerekse kahraman — Sonu ikincide —

Sabık Efgan Kralı Amanullah Han

Cenaze merasiminde bulunmak için İstanbula Geldi

Amanullah Han, Atatürkün Hazin ziyandan çok müteessirdir

İstanbul — Romada oturan eski Afgan kralı Amanullah Atatürkün vefatını haber alınca şehrimize gelmiştir. Amanullah dün öğle üzeri Dolmabahçe sarayına gitmiş ve halkla birlikte Atatürkün tabutunu ziyaret etmiştir.

Sabık kral gazetecilere şunları söylemiştir:

— Çok müteessirim. Onu çok severdim. Romada radyo dinlerken hayata gözlerini kapadığını haber aldık. Yalnız ben

değil bütün ailem birdenbire beynimizden vurulmuşu döndük. Bir müddet sonra da gazete ler bu müessif haberi teyit edince Romada daha fazla kalamadım ve hemen İstanbula hareket ettim. Eğer buraya gelmeyip son lhteram vazifesini ifa etmeseydim, bu acı içimde ebediyen ukde kalacaktı. İstanbul da yapılacak olan merasimde bulunacağım.

Sabık Afgan kralı bu sözleri söylerken, göz yaşlarını zapt edememiştir.

Büyük Atanın yatak odası

Burada Her şey olduğu gibi muhafaza Edilecek

Büyük Atanın Dolmabahçe sarayında ruhunu teslim ettiği yatak odası ve bütün dairesi bir şeyine el sürülmezsizin olduğu gibi muhafaza edilmektedir. Tarihi yatak odası, tasavvurun fekinde bir sadelikte döşenmiş bulunmaktadır.

Ceviz bir karyola, koltuk

ve kanepenin dört köşe bir saat ve kapının yanında telefon.

Haftada bir defa kurulan bu saat Atatürkün ufulünden beri hala işlemektedir.

Duvarda Moskova sefirimiz Zekâi Apaydının gönderdiği bir tablo asılı durmaktadır.

Sonu ikincide

Kardeş iranda

Gazeteler İran milletinin hissiyatına terciman olmakta acı hadisatın seyrini takip edmektedirler

Tahran 19 "Radyo, —

Pars ajansı bildiriyor: Atatürkün ölümü karşısında İran milleti hissiyatına tercüman olan gazeteler acı ve kayı seyrini takip etmekte ve buna aid her gün sahifeler dolu yazılar yazmaktadırlar. İran gazeteleri Atatürkün ziyasını İran için pek büyük olduğunu tebarüz ettirdikten sonra Atatürkün çok büyük bir tehlikeye maruz memleketi kurtarmış ve İranlılarla Türklerle arasındaki sui telehhümü aynı azme sahip olan hükümdarımızla birlikte izale ederek iki millet arasında ebedî bir dostluk ve sarsılmaz bir kardeşlik hissinin yaratmıştır.

Sadıabat paktı, bunu imza eden dört devletin değil beynmillel bütün devletlerin de itimat edebilecekleri bir sulh vesikası ve mesnedi olmuştur. Dost İran milleti kardeş Türk milletinin matemini paylaşmakta ve bu hazin ölümü teessürle karşılamakta haklıdır.

Gazeteler; İran milletinin bu acısını tesliye eden yalnız bir şey vardır. O da cumhurre isliğine Atatürkün daimi mesaj arkadaşları siyasi faaliyetlerinde beraber bulunduğu ve çalıştığı İsmet İnönünün intihap edilmiş olması millet ve devlet için eline almış bulunmasıdır. Büyük ölünün şerefli hatırasını tepkil ediyor ve bu intihap dolayısıyla iki kardeş millet arasındaki derin dostluğun kuvvet bulacağına katiiyle inanıyor.

Dost ve müttefik Yunan Başvekil

Yunan kralınınve E-len milletinin tazim lerini de bildirecek

Atina 19 (Radyo) Gazeteler Ankara ve İstanbula gönderdikleri hususî muhabirlerinin telgraflarını günü gününe neşre ediyorlar.

Yunan başvekilinin Atatürkün cenaze merasiminde bulunmak üzere yola çıkmasından bahseden gazeteler, aynı zamanda Metaksasin yeni Reiscumhura Yunan kralının ve Elen milletinin de taziyelerini iblağ edeceğini yazmaktadır.

Gazeteler; Ege sahilinin iki tarafında yaşıyan bu iki milletin ebediyen dost yaşayabileceklerine emin bulunmakta olduklarını da ilâve ediyorlar.

Cenazemerasiminde bulunacak heyet ve kitalar

Ankaraya gelmektedirler

Ankara, 19 (Radyo) — Atatürkün cenaze merasimine iştirak edecek olan ecebî heyet ve kitalar şehrimize gelmeye başlamışlardır. Bu heyet ve kitalar istasyonda mülki ve askerî merasimle karşılanmakta ve ken dilerine tahsis edilen yerlere misafir edilmektedir.

Gelen Heyetler

Bulgar, Irak ve Fransız heyetleri ile Emden Askerî müfrezesi geldi

Ankara, 19 (Radyo) — Cenaze merasimine iştirak etmek üzere Bulgar, Irak, Fransız maddaları altındaki memlekette gelecek olan heyetler, bu sabah Ankaraya gelmişler ve istasyonda askerî mülki zevat tarafından karşılanmışlardır. Gelen heyetler Ankara palasına misafir edilmişlerdir. Memleketteri ordularını temsil eden askerî kitalardan İran kıtası saat 8.30 da Alman ordusunu temsilen Emden kravözörüne mensup müfrezesi saat 14.10 Ankara garına muvafakat edilmiştir. Garnizon ve Mentez kumandanları, her kıtanın mensup olduğu devlet Ateşemiliterleri ve sefaret erkânı tarafından karşılanmışlardır. Askerî kıtaların selâm resmîni ifa etmişlerdir.

İran, Yugoslavya müfrezeleri harp okuluna, Bulgar müfrezesi polis okuluna, Alman müfrezesi Gazi Terbiye enstitüsüne misafir edilmişlerdir.

Yüce başbuğ ve Reiscümhur

(Birinciden artan)

Türk ordusu hakkında lutuf buyurulan yüksek iltifatlarımız Türkiye Cumhuriyeti kara, deniz, hava ordusuna tammî edilmiştir. Sevgi ve itimadımızın değerli bir misali olan bu kıymet biçilmez iltifat, şahsında ve Türkiye Cumhuriyeti ordusunun her ferdinde ebedî şükran ve minnet hisleriyle anılacak ve vazifemizin büyük bir enerjisi ile ifası için kıymetli bir direktif olarak varlığımızda yer alacaktır.

Güven ve gururla anmak lutfunda bulunduğunuz Türkiye Cumhuriyeti ordularını yüce Başbuğ ve Cümhur Başkanına aynı hislerle bağlı kalacağını izhar etmekle şeref duyar.

Hakkında gösterilen yüksek itimatlarından dolayı bilhasna şükranlarımı saygıyla arz ederim.

Genel Kurmay Başkanı

Maraşal

Fevzi Çakmak

Atanın yatak odası

— Birinciden artan —

Büyük Önderin terki hayat ettiği yatak aynen muhafaza ediliyor.

Büyük Atanın mesai odası da aynı sadelikte döşenmiş bulunmaktadır. Evvelki gün kendisinin mübarek naaşı yatak tahtasının altına alınıp tabut konduktan sonra, bu tabut bu yazı masası üzerine vaz edilmiş ve etrafında bir müddet o haliyle nöbet beklenmiştir.

Atatürkün müsait vakitlerinde meşgul olduğu dil mevzuları için kullandığı yazı tahtası da saklanmaktadır. Silinmiş olmakla beraber hafifçe okunan bu yazılardan "özen, gibi bir kelime fakedilmektedir."

Kamal Atatürk'ün Hayatı

- 7 -

Millî Mücadelede

Mustafa Kemal, 15 Mayıs 1919 da İstanbuldan Anadoluya hareket etti. O gün Yunanlılar İzmir'i işgal etmişlerdi. Bu işgalin vadettiği ve getirdiği bütün fecaatleri, felâketleri, gıdreci, silecek ve o gün kara ve kapkara bir fütür içinde kalan milleti güldürecek adamın da aynı gün İstanbuldan yola çıkması tarihin garip cilvelerindedir. 15 Mayıs 1919 da da Türkün istiklâlini silecek bir ordu İzmir'e çıkıyordu.

Türkün ebedî istiklâlini koruyacak ve ordu ile arkasında bulunan daha büyük orduları yenecek olan büyük adam da yine o gün İstanbuldan uzaklaşıp bir halaskâr bekleyen milletin kucağına giriyordu. tarihin en büyük memnuniyeti için saklıyordu.

Mustafa Kemal bu büyük yolculuğa çıktığı ve millet için kendisini feda etmeğe hazırladığı gün henüz 38 yaşında idi. Mustafa Kemal tek başına şöyle düşünüyordu:

"Millî hakimiyete müstenil kayıtsız ve şartsız müstakil yeni bir Türk devleti kurmak." Erzurum ve Kongrelerinden sonra bütün milletin, bütün memleketin hakiki mümessili olan Türkiye Büyük Millet Meclisini teşekkül ettirdi. Ve 23 Nisan 1920 Ankarada açıldı.

Milletin kendi kendini idareye başladığı bu büyük ve tarihi günde Mustafa Kemal şu sözleri söylüyordu:

"Hayat demek mücadele müsademe demektir. Hayatta muvafakiyet mullaka mücadelede muvaffakiyetlerimümkündür. Bu da manen ve maddeten kudrete istinat eden bir keyfiyettir." Mustafa Kemal, yeni Türk devletinin temelini arak sarsılmaz ve bozulmaz bir şekilde atmış bulunuyordu. Bu devleti Ankarada kurulan Büyük Millet Meclisi idare edecekti. Bu meclis, ilkiş olmak üzere Mustafa Kemalın yüksek telkini ile şu esasları kabul etti:

1 — Hükümet teşkili zaruridir.

2 — Muvakkat kaydile bir hükümet reisi tanımak veya padişah kaymakamı ihdas etmek caiz değildir.

3 Mecliste mütakâsif millî idareyi bilfiil vatan mukadderatına hakim tadimak esas ümedir. Türkiye Büyük Millet Meclisi fevkinde bir kuvvet mevcut değildir.

4 — Türkiye Büyük Millet Meclisi teğri ve içtimaî selâhiyetleri kendisinde toplamıştır. Meclisten ayrılacak bir heyet meclise vekil olarak hükümet işlerini görür. Meclis reisi bu heyetin de reisidir.

Yeni Türk devletinin Mustafa Kemal eliyle temeli artık atılmış bulunuyordu.

Buna karşı tabiatıyla saray ve Türk topraklarını paylaşmak isteyen galip devletler sükût edemezlerdi. Aynı zamanda İstanbulda sönen bir devletin yerine Ankarada geliş-güzel bir devlet kurulmıyordu. Mustafa Kemal çok derin ve çok engin bir ülkü taşıyordu. Mutlaka bu ülküyü yerine getirmek istiyordu.

Mustafa Kemalın bir kısmını açığa vurup, bir kısmını saklatarak çizdiği büyük programa dayanarak harekete geçmesi, Ankarada yeni bir devlete temel atması ve Anadolu'nun

bu yeni devleti tanıyıp İstanbul ile alâkayı kesmesi yalnız saltanat makamına indirilmiş bir darbe değil, galip devletlerin de yüzüne atılmış bir sille idi. O darbe ve bu sille tesiri ni göstermekte gecikmedi.

Bir taraftan saray, bir taraftan galip devletler harekete geçti. Ankarada kurulan Büyük Millet Meclisi hükümetini ve o hükümetin reisi olan Mustafa bertaraf etmek için ordular hazırladı, hücumlar başlattı. İşte istiklâl harbi denilen büyük ve yaman savaş ta bu suretle başladı.

Mustafa Kemal, İstiklâl harbini idare ederken yalnız sarayın hazırlayıp Anadoluya saldırdığı kuvvetlerle, galip devletlerin bol teçhizat ile kuvvetlendirip ileriye sürdükları Yunan ordularıyla, muhtelif cephelelerdeki işgal birlikleriyle, burada patlak veren isyanlara ve kendine ihanet eden Çerkez Ethem takimi ile uğraşmakla kalmış değildir. O devrede yeni Türk devletinin muhtelif devletlerle siyasi münasebetlerini de tanımlı etti. Bu meyanda Rus sosyal yet Fedaratif Sosyalist cumhuriyeti ile sıkı bir münasebet tesis etti. Bu cumhuriyet enter-nasyonal umdelerle bağlı idi. Mustafa Kemalın kurduğu yeni devlet ise tam milliyetçi bulunuyordu. Bu çok esaslı ay rılığa rağmen iki devlet Mustafa Kemalın yüksek siyaseti ve yüksek kıyaseti eseri olarak ta bir itilâf akdetmek suretile Emperyalist devletleri hayret ve telâşa düşürdü. Bu dostluğun Ankara Büyük Millet Meclisi hükümetine temin ettiği ilk müs bet fayda Erivan'daki Ermeni cumhuriyetinin Mustafa Kemal kuvvetleri tarafından tedbi ve ve 1877 de Osmanlı hükümetinin Sus çarlığına terketmiş olduğu Kars ve Ardahan vilâyetlerinin geri alınması oldu.

Mustafa Kemal şarka ermenileri ezerken, Anadolu'daki ufak tefek isyanları yatıştırırken, ce nuptaki Fransızları hudut haricine atarken ve padişah kuvvetlerini tarumar ederken ittifak devletlerin himaye ettikleri Yunan ordularını İnönüde uğradıkları iki büyük hazimete rağmen yeni Türk ordusunun henüz teğekkül halinde ve yeni Türk devletinin bir sürü güçlükler içinde bulunmasından istifade ederek ilerlemeğe koyulmuştu.

Bu ilerleyiş itilâf devletlerinin İstanbul hükümetine im ettirdikleri ve fakat Mustafa Kemalın kurduğu yeni hükümet yüzünden yalnız kâğıt üzerinde kaldığını görmüş oldukları Sevr muahadesini katileştirmek içindi.

Kardeş Macarlar matemimizi matem bildiler

Budapeşte 19 (Radyo) —

Macarlar ajansından :

21 Teşrin 1938 Pazartesi günü Büyük Atatürkün Ankarada yapılacak olan cenaze merasimi dolayısıyla; Macaristan Başvekili İmredi bugün Macaristanın da millî bir matem günü olarak kabul etmiş ve bütün resmî dairelerle resmî binalara siyah bayrak çekilmesi için emir vermiştir.

Bu emir üzerine Harbiye nazırı ve Belediye reisi bir karar çıkartarak bütün belediye teşkilâtına ve halkada teşmil etmiştir. Askerî müesseselerle belediye müessesatı ve halkda bugün siyah bayrak çegeceklendir.

Belcika Meclisi Mebusanında Matemimize iştirak edildi. Meclis Reisi bir taziyet telgrafı çekti

Brüksel 17 a. — Anadolu ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Mebusan meclisinde Meclis Reisi B. Camille Huysmans tarafından irat edilen ve mebuslar tarafından ayakta dinlenen nutkun meini aşağıdadır:

"— Türkiye Reiscümhuri vefat etmiştir. Kemal Atatürk 15 sene evvel Cümhuriyeti olmuş ve cümhuriyeti sistem zihniyeti ile tartsim etmiş, Türkiye'yi azimkârane garbe doğru çevirmiş ve idaresini deruhte etmiş olduğu devleti avrupalaştırmıştır. Kendisinin başlıca kaygılarından biri Türkiye'yi bir sanat memleketi haline getirmekti ve bu maksatla ecebî teknisyenlere ve pedagoglara müracaat etmiştir. Bu ecebilerin birinci kısmı iş hayatını tensik etmek, ikinci kısmı da yarının nesillerini hazırlamak için Türkiye'ye celbedilmiştir. Bu mesai arkadaşları arasında Belçikalılar da vardır.

Atatürk'ün başardığı inkılaplar

Kemal Atatürk, aynı zamanda hem hâdiseye hemde sembole karşı alaka gösteriyordu. Türkiye Reiscümhuri, kadını kurtarmış ve tarzı hayat ve kıyafetinde ıslahat yapmıştır. İlimle, lisanla meşgul olmuş ve lâtûf alfabesini kabubul etmiştir.

Kemal Atatürk, hareketsizliğe sevk etmiş olan ananevî telâkilerin tesirinden kurtulmak için tedricî surette adapte etmek tasavvurunda bulunduğu parlamenter bir anayasa vücuda getirmek suretiyle memlekette bir hürriyet rejimini teessüs etmesini hazırlamak istedi.

Değişmeyen prensipler

Türkiye'yi, lâyük, cümhuriyetçi bir devlet haline soktu. Bu düşünceye nutuklarının ve yazıların ekserisinde tesadûf olunur. Ölümünden biraz evvel bizim intihabat ile aynı zamanda yapılmış olan belediye intihabatı münasebetiyle başvekil göndermiş olduğu bir telgraf vardır. Bunda şöyle yazıyordu:

"Bana rehberlik etmiş olan prensipler, gerek memleket, gerek millet için tarakkinin ve refahın kuvvetli bir kaynağıdır. Dün böyle idi, bugün böyle oldu. Yarında böyle olacaktır. Kemal Atatürk son demine kadar vücuda getirilmiş olan eserini de vamlılığına itimadı olduğuna bu suretle işaret etmek istemiştir.

Kendisi ekseriya ecebilerle idarî bir tecrübe görmeden büyük malî vasıtalarla malik olmadığı halde işe başlamış olduğunu tekrar ederdi.

"Şevk, heyecan ve sabra güvendim,"

Kemal Atatürk şöyle derdi: "— Fakat şevk, heyecan ve sabra güveodim. Ve bu iki meziyet, kudretsiz bir anane ile kısır bir menfiliğin hakkından geldi."

Bu cüretkâr devlet adamı itidal dairesinde hareket etmesini bilmiştir. Müşarünileyh, ılahatı ihtirasını millî topraklara hasretmiş ve ecebî memleketlerde yeni devletin menafine hizmet ve istikrarını teyit etmiş olan sempatileri kazanmasını bilmiştir.

Size meclis namına Ankara hükümet ve parlamentosuna bir taziyet mesajı gönderilmesini teklif ediyorum.

İspanyadan gelecek heyet

Tayyare ile Berselonadan hareket etti

Ankara 19 [Radyo] — Atatürkün cenaze merasiminde bulunmak üzere berselonadan tayyare ile hareket etmiş olan İspanya heyeti pazar günü öğleden sonra ankaraya gelecektir.

Barselona, 19 (Radyo) — Burada intişar eden bütün gazeteler Büyük Şef Vtaturkün ölümü münasebetiyle neşriyat yapmaktan, sahifeleri Atatürkün hayatına ve büyük muvaffakiyetleri dola eserlerine tahsis etmeye devam ile fotoğraflarını neşretmek tedirler.

Barselonada intişar eden ve en büyük gazete olan Varvaroya gazetesi 11. 2. nci teşrin tarihli nüshasında büyük Türk Kahramanının elemli haberini aldığı bir uzun telgrafla bildirmekte ve büyük mikyasta bir fotoğrafini neşretmektedir. Uzun olan telgraf yazıldıktan sonra bir başmakale neşredilmiş ve bunda Atatürkün inkısamına uğramış, bir vatanî inkıras halinde bulunan bir devleti; münhezim bir orduyu, meyyus bir millîti kurtardığı ve dünyada modern en mütakâmil bir devlet haline getirdiğini yazmaktadır.

Gazete, Atatürkün amansız düşmanlarını baş eğdirdiğini Sakaryanın galibi ve İzmirin fatihi olduğunu yazmakta, askerî bir dahi, çok yüksek bir devlet adamı olduğunu tebarüz ettirmektedir.

Diğer gazetelerde aynı mevzuda yazılar yazmakta, Atatürkün bütün kudret ve kuvvetini gösteren vakayı zikretmektedir.

Partimizin umumî Reisi, Milletimizin Kurtarıcısı, Ulu önderimiz, Büyük Atamızın ölümü dolayısıyla Yapılacak ihtiram Töreni Programı

- 1 — 2 inci teşrinin (21) inci pazartesi günü Ankarada Atamızın cenaze merasimi yapılacığından o gün resmî ve yarı resmî mahiyeti haiz bulunan daireler, mektepler, hususî müesseseler kapanacaktır.
- 2 — O gün öğleden evvel saat (11) de Halkevi müsamere salonunda bir toplantı ve tören yapılacaktır. Bu törene İstiklâl marşıyla başlanacak ve büyük Önderin hayatı hakkında bir söylev verilecek ve gençliğe hitabeleri okunacaktır. Üç dakikalık bir ihtiram vakfesinden sonra tören sona erecektir.
- 3 — Öğleden sonra kışla meydanında Ünlü Atamızın büstü etrafında bütün yurtdaşların iştirakile büyük ihtiram töreni yapılacaktır.
- 4 — Pazartesi günü saat (14) e kadar Asker, Okullar, Millî Kurumlara bağlı yurtdaşlar, resmî ve hususî müesseselere mensup zatlar, tekml gençler ve halk büst etrafında krokide kendilerine tahsis edilen ve alâkalı inzibat heyeti tarafından gösterilecek olan yerlerde muntazaman toplanmış bulunacaklardır.
- 5 — Resmî dairelerle muhtelif iktisadî, snai, malî müesseseler müdür ve şeflerinden, parti, Halkevi, millî kurumlar üyelerinden, jaket atay ve vestonları olanlar bunları giymiş bulunacaklardır. Bu gibi elbiseleri olmyanlar siyah ve koyu renk giyeceklerdir.
- 6 — Törene tam saat (14) te başlanacaktır.
- 7 — Halkevi bandosu tarafından önce (İstiklâl marşı) sonra (Matem marşı) çalınarak tören açılacaktır.
- 8 — Törene iştirak eden kurumlar ve arzu eden zatlar tarafından getirilecek çelenkler derin bir saygı ile büste konulacaktır.
- 9 — Aşağıda yazılı müesseseleri temsilen söylevler verilecektir.
  - a - C. H. P adına bir nutuk söylenecektir.
  - b - Halkevi " " " "
  - c - Mersin belediyesi adına bir nutuk söylenecektir.
  - d - Halk adına bir genç bir söylev verecektir.
- 10 — Tam saat (16) da Belediye ile Kışlanın karşısında demirli bulunacak bir Romorkörün düdükları çalmağa başlayarak işaret verecek ve bütün yurtdaşlar oldukları yerlerde başları açık olarak (üç) dakikalık mutlak bir sükût ve ihtiram vakfesi geçireceklerdir.
- 11 — Bu vakfeden sonra büstde hazırlanmış olan altı meşale derhal ateşlenecektir.
- 12 — Törende hazır bulunan Asker, okullar, gençler, Partililer, Halkevîliler, devair ve müessesese mensupları ve bütün halk sıra ile büstün önünden ihtiram geçidi yaparak dağılacaklar ve tören sona erecektir.

C. H. P. MERSİN HALKEVİ

Kamal Atatürk ve Bulgar Basını

**Bütün dünya Atatürk'ü dâhi bir asker
emsalsiz bir reformatör, yurdunu kurta-
toran bir halâskâr ve asırların ancak
Bir defa yetiştirebildiği büyük bir adam olduğunu
kabul etmiştir**

Atatürkün müblik hastalığından kurtulduğu hakkındaki beşaret haberi dolayısıyla seviyenin Türk milleti çok geçmeden büyük şefini ebediyen alıp götürün kara bir haberle en müthiş darbeyi kalbinden yemiş bulunuyor.

Türk yurdu ve türk milleti Atasını kaybetti, Fakat onun yeni Türkiyede münemmi ruhile muazzam eseri ebediyen yaşayacaktır. Atatürk adı cihan taribinde büyük islahatçı Koca petro gibi inkilâpçılarla birlikte yürüyecektir. Çünkü bu gün hiçbir memleket bu kadar kısa bir zamanda bu derece muazzam bir inkilâba mazhar olmuş değildir. Dünya umumi efkârı Türk milletinin büyük atası hakkında iki büyük takdir ka-naati taşımaktadır. ve bütün dünya Atatürkün dâhi bir asker emsalsiz bir reformatör, yurdunu kurteran bir halâskâr ve asırların ancak bir defa yetiştirebildiği büyük bir adam olduğunu kabul etmiştir. Yeni ve modern türk tarihi Selânikte doğmuş bulunan bu fevkalâde adamın yaratıldığı tarihtir.

Onun muazzam ve parlak eseri tetkik edilince tek bir insan tarafından ve bu kadar kısa bir zamanda başarılan bu inkilâplar karşısında hayret etmemek imkânsızdır. Bu insan devralmasının kavrayamıyacağı kadar muazzam ve parlak bir eserdir. Fakat bütün bunları bir devlet, bir sistem ve yepyeni bir idare yarat-

Nevyork sergisine hazırlık Teşhir edilecek numuneler hazırlanıyor

1939 senesi nisanında açılacak olan büyük beynelmül Nevvork sergisi için memleketin her tarafında hazırlıklara hız verilmiştir. Çünkü sergiye gönderilecek eşyanın sevki mart başında yapılabileceği için arada ancak üç aylık bir müddet kalmış bulunacaktır.

Nevvork sergisinde inşaat bir taraftan devam etmekte olmakla beraber buradaki hazırlıkların mühim kısmı henüz bitmemiştir. Bilhassa ticaret odaları her muntakadan toplanacak millî istihsal maddeleriyle sanayi mamulâtı nümunelerini henüz toplamağa başlamışlardır. Bunların toplanması ve tasnifi bir hayli güç ve zamana mütevakıf bir iş bulunmaktadır. Müzeler ve kütüphanelerde de daha eser seçmek hususunda yapılacak işler vardır. Bünden dolaşı noksanların geride kalan kısma denilebilecek bir zamanda ikmal için büyük bir gayret

mak kudretile mücehhez bir insanın yaptığı düşünülünce hissedilen hayret derhal zail olmaktadır.

Yeni Türkiyenin tarihiyle Atatürkün tarihi büyük ölçünün me-hale teşkil eden altı adıyla ifade edilebilir.

Osmanlı devletinin inkıza yüz tuttuğu günlerde maruf olunan Mustafa Kemal;

Çanakkale ve İstanbul halâskârı Mustafa Kemal paşa

Paris barış muahedesiyle parçalanmak istenen Türkiye yi kurtarmak için mücadeleye atılan ihtilâli ve mücahit Gazi Mustafa Kemal;

Muzaffer ve halâskâr Kemal Atatürk;

Büyük inkilâpçı Atatürk ve yurdun halâskârı ve milletinin Atası Atatürk;

Biz Bulgarlar büyük Atatürkün şahsında çok büyük dost kaybetmiş bulunuyoruz. Bu itibarla komşu ve dost Türk milletinin bu acısına bütün samimiyetimizle iştirak etmekteyiz.

Kemal Atatürk balkanlar sulhunun teessüsünde de başlıca âmil olmuştu.

Atatürk memleketine milletinin ruhunda yaşayan yepyeni bir politik ideal bıraktı. Bu idealde kurduğu muazzam eserin sağlam temelleri atılmıştır.

Mukadderatı, milletinin idealine bağlı bulunan Bulgar milleti türk milletine Kamal Atatürk davasının ebediyen payidar olması başarılarını temenni eylemektedir.

Ziraat vekâleti meyva kursları açılıyor

Ziraat vekâleti memleketin muhtelif yerlerinde meyva yetiştiren halkın bilgilerini ve pratiklerini artırma maksadile kurslar açmağa karar vermiştir. Bu kurslara devam edenler, kursu ikmal ettikten sonra vekâletçe tayin edilecek meyva yetiştiren muntakalara giderék bizzat köylü ile birlikte çalışacak, onlara noksanları gösterecektir.

Vekâlet, bu kurstan mezun olanlara "Tarım başı, adını verecektir. Tarımbaşılardan istifade edildiği görüldüğü takdirde adedinin artırılması için icap eden tedbirlere tevessül edilecektir.

Bilhassa ticaret odaları Amerikaya gönderip dünya nazarında teşhir edebileceğimiz maddeleri büyük bir hassasiyetle seçmeğe çalışmaktadırlar.

Amerikaya gönderilecek maddelerin bilhassa aleyhimizde menfi bir propaganda tesiri yapmamasına çalışmaktadır.

Zeytuncilik için yeni tedbir alınıyor

Aydın — Ziraat Vekâleti Aydın'da bir zeytin islah istasyonu açmak kararını vermiştir. Bu haber zeytuncilerimizi çok eevindirmiştir böylece zeytinlerimizin hem de dağı ve ovası zeytin yetiştirmeğe müsait olan muhitimizde bu mahsulün teksiri faaliyeti başlayacaktır.

Geçen yıl Aydın'da açılan zeytin imar ve budama ustası yetiştirme kursundan iyi neticeler alındığı için, bu sene bütün ilçe ve kamunlarımız da aynı kurslar açılacaktır.

Ziraat dairesi hazırlıklara başlamıştır.

Zeytinlikler arasında başlıca boş dolaşan hayvanların yaptığı zararlardan kurtulmak için şimdiye kadar olduğu gibi zeytin ağaçlarının yüksek yerlerinden açılması ve ağaçların 3-4 metre uzamasına imkân verilmesi usulu mahzurlu olduğundan terkedilecektir, ağaçlar alçaktan açılmağa başlanmıştır. Vilâyet mekâmî her hangi mevsimde olursa olsun zeytinlikler arasında hayvan bırakılmasını yasak etmiş bunu temin için sıkı tedbirler ittihaz eylemiştir.

Vilâyetimizde zirai inzibata verilen ehemmiyet, mahsulle uğraşan her kesi memnun etmektedir.

Ebre cephesindeki kanlı muharebe Franko kuvvetlerinin zaferile neticelendi

Salamanka (a.a.) Umumi karargâh tarafından evvelki akşam neşredilen bir tebliğde bilhassa şöyle denilmektedir.

"Kıt'alarımız bugün Flik ve Ribarroya kasabalarını zapt etmişler ve bu suretle Ebre'nin sağ sahilinde kızılarm elinde kalan arazinin işgalini tamamlamışlardır.

Düşman propogandası tarafından büyük bir askeri muvaffakiyet şeklinde gösterilen hareket hakikatte düşma için büyük bir hezimete neticetenmiştir. Ebre muharebesi neticesinde kitalarımız 19779 esir oldukları tahmin edilmektedir. askerlerimizin gömdükleri düşman ötülerinin miktarı 13,275 e balığ olmuştur. Kuvvetlerimiz düşmandan 14 top, 29047 top mermisi, 45 havana topu 191 makneli tüfenk, 213 otomatik tüfek, 24114 tüfek, 7635 hançer ve sünğü, tahrib edilen 17 tanktan maada 18 tank, 73,989 havan bombası, 868 kilo patlayıcı madde, 36436 bomba, 30 milyon 102,575 tüfek mermisi alınmıştır.

Hava kuvvetlerinin faaliyeti:

Dün Carthage Limanı'nın askeri hedefleri bombardıman edilmiştir. Limandaki tesisat hazara uğramış, bir vapura bomba isabet etmiştir.

MERSİN PiYASASI

19-11-938

Pamuklar	Ku	S.	Ku S.
Klevant	42		
Dağmal	36		
Kapı malı	35,		
Koza	7,50		
Kırma	yok		
Kozac parlağı	3,5,		
Buğday - Çavdar			
Sert anadol	4,50		
Yumuşak	4,25		
Yerli buğday	3,50		
Çavdar	3,,37		
Anadol yulaf			
Arpa			
Anadol	3,,75		
Yerli	3,50,		
Nohut ekstra	5,50		
Fasulye	8,,10		
Yulaf yerli	3,50		
Mercimek şark	4,		
Sahlep			
Tatlı çoğen			
Balmumu			
Cehri	10	11	
Susam	17,		
Yapağı			
Siyah	yok		
Şark	46	47	
Anadol	45,46		
Aydın	51	52	
Yıkamış yapak	80		
Güz yunu	yok		
Konya malı tiftik	110	120	
Yozgat			
Keçi kılı	50	51	
Pirinçler			
Birinci nevi mal	18	50	
İkinci nevi mal			
Çay	260	280	
Kahve	110		
Badem, çekirdek			
İçeri			
Tatlı badem içi	93	95	
Acı " "	57	58	
Acı çekirdek	35	36	
Urfa Yağı	90	100	
İçel "	70		

İLAN Mersin asliye hukuk hâkimliğinden

Bahçe mahallesinden mehmet barbalı kızı mer yem tarafından Adana memleket hastanesinde kapucu mustafa oğlu ali aleyhine açmış olduğu boşanma davasının yapılan duruşması sırasında:

Müddealeyh alinin ika meti meçhul olduğundan hakkında ilânen tebliğat icrasına karar verilmiş olduğundan duruşma günü olan 14-12-938 günü mersin asliye hukuk mahkemesine gelmesi veya bir vekil göndermesi lüzumuna aksi takdirde hakkında giyâben duruşma icra edileceği tebliğat makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

YE Nİ MERSİN

Nüshası 5 Kuruştur	Abone	Türkiye	Hariç
Şerait	İçin	İçin	
Senelik	1200 Kr.	2000 K'	
Altaylık	600	1000	
Üç aylık	300	500	
Bir aylık	100	Yoktur.	
Resmî ilânatin satırı	10		
Kuruştur.			

İLAN İçel Nafia müdürlüğünden kapalı zarf usulü ile el siltme ilânı

1 - Eksiltmeye konulan iş Mersin - Tarsus yolunun 17 620-22X500 kılona treleri arasındaki kısmın esaslı tamiri, keşif bedeli «11850,36» liradır.

2 - Bu işe ait şartname ve evraklar şunlardır

- A - Eksiltme şartnamesi
- B - Mukavele projesi
- C - Bayındırlık işleri genel şartnamesi
- D - Hususi ve fenni şartname
- E - Keşif cetveli

İstiyenler bu şartname ve evrakı içel Nafia müdürlüğünde görebilirler

3 - Eksiltme 28 11 938 tarihine tesadüf eden Pazartesi günü saat on beşte vilâyet encüminde yapılacaktır.

4 - Eksiltmeye girebilmek için 888 77 lira-luk muvakkat teminat vermesi, bundan başka aşadaki vesikaları haiz olması lazımdır.

Taliplerin ihale gününden en aşağı sekiz gün evvel vilâyet makamına müracaat ederek ehliyet vesikası almaları ve ticaret odası vesikasını birlik te göstermeleri lazımdır.

5 - Teklif mektupları yukarıda 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar vilâyet daimî encümenine makbuz mukabilinde verilmeleri lazımdır. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet 3 üncü maddede yazılı olan saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lazımdır. Postada yapılacak gecikmeler kabul edilmez.

10-15-20-27

İLAN İçel Nafia müdürlüğünden

1 - Sıhfe - Mut yolunun 1x933 5X172, 16X919 ve 23X383 klm.lerinde yeniden inşa edilecek beton arma tabliyelî köprü ve menfez inşaatının keşif bedeli 6600.32 lira olup açık eksiltmeye konmuştur.

2 - Eksiltme 28,11,938 tarihine tesadüf eden pazartesi günü saat on beşte vilâyet encümeninde yapılacaktır.

3 - İsteklilerin % 7,5 muvakkat teminat parası olan 495,00 lirayı özel muhasebe veznesine veya o miktar teminat mektubunu ve diğer ticaret odası vesikasını ve ihale gününden en az sekiz gün evvel vilâyete müracaat ederek alacağı ehliyet vesikasını vilâyet encümenine ibraz etmeğe mecburdurlar.

4 - Fazla malumat almak isteyenlerin vilâyet nafia müdürlüğüne müracaat etmeleri ilân olunur.

10 - 15 - 20 - 27

İLAN

İktisat Vekâletinin 5-8-938 tarihinde intişar eden fiyat listesi mucip satışlarımız:

	Eb'adı	Fi
Tip II Seyhan bezi	75X36	6,30
„ VI Horuzlu bez	75X36	6,10
„ VI Şapkalı	36X85	6,70

1 -- Satış peşin bedelledir.

2 -- Bir balyadan aşağı satışlar için % 2 zam yapılır.

3 -- Sif masraflarile balya ambalaj bedelleri müşteriye aittir.

Tarsusta M. Rasim bey F.
müsteciri
Salih Bosna

Sağlık Eczanesi

Mersin Gümrük karşısındadır

her nevi Avrupa, Yerli eczayı
tıbbiye ve müstahzaratı bulunur.

Yeni Mersin

Cenubun en çok okunan ve tutunan gazetesidir.

İçten ve Dıştan günün en mühim ve en taze haberlerini
YENİ MERSİN DE BULURSUNUZ

Gündelik Siyasî Gazete

yeni Mersin : 11 Yıllık fosilsiz intişarın da muvaffakiyetini halktan gördüğü rağbete borçludur.

YENİ MERSİN : Sizin Gazetenizdir Dertlerinize dileklerinize YENİ MERSİN sütunları açıktır.

YENİ MERSİNİ : Okuyunuz ve Okutmaya çalışınız.

YENİ MERSİN MATBAASI

Taba ait bütün işleri ucuz ve süratle yapar.

En yeni ve çok çeşitli harfleri
Yeni Mersin Matbaasında
bulabilirsiniz.

HER BOYDA İSTENİLEN HARFLERLE
KİTAP GAZETE VE MECMUA
Tabı yapılır

Resmî Daire ve Müesseselere ticarethanelere ait her çeşit Defterler Evrakı
matbua Fatura ve stire en nefis bir tarzda ve beğendirmek şartile yapılır.

Hariçten yapılacak siparişler kabul ve tezeldengönderilir.

SIHHATİNİZİ KORUYUNUZ!

- NASIL MI

KAYADELEN SULARINI İÇMEKLE

Sihhat ve İctimai Muavenet Vekâletinin 672 numaralı raporu

TAHLİL RAPORU

Görünüş:	Berrak	Kaleviyet; "100 sm ³ suya sarfolunan N. 10 miktarı,, 0.2 sm ³ .
Renk :	Renksiz	Mecmu sertlik derecesi "Fransız,, 1.5
Koku ;	Kokusuz	Uzvi maddeler için sarfolunan müvellidülhumuza litrede 0.40 mgr.
Tadı ;	Lâtif	Sülfat "SO 4,, litrede 0.0033 gr
Teamül;	Mutedil	Klor "Cl ,, " 0.0074
		Nitrat "No 3,, " 0.0040
		Nitrat "No 2,, yok
		Amonyak "NH ₃ ,, Yok

Fennin en son usullerine riayet ederek kaydığı yerinden itibaren istasyona kadar içi kalaylı kalvanizli borularla içi mermer döşeli bellurhavuzlara dökülmektedir. Oradan da bütün Fiziki ve kimyevi evsafını muhafaza ederek ve hiçbir suretle el değmeden hususî kimyagerimize ve Adana Sihhat Bakanlığının tayin ettiği Sihhiye memuru huzurlarında damacanalara ve vagonlara KAYADELEN suyu ile yıkandıktan sonra doldurulmakta ve ağızları Sihhat memuru tarafından mühürlenerek şehrimize gelmektedir.

Yeni Mersinbasimevinde basılmıştır

İLAN İçel Defterliğinden

Kazası	Mahallesi	Cinsi	Miktarı	Muhammen kıymeti	Hududu
Mersin	Nusratiye	Arsa	264 M2	Metrosu 30 kuruş	Doğusu hüsnü evi ve 78 Li 20 kuruş arsası batısı gözne yolu güneyi sucu kadri evi kuzeyi hazinei maliye doğusu hazinei maliye-ye ait bina batısı gözne yolu kuzeyi güneyi hazinei maliye ile mahdut doğusu hark batısı gözne yolu kuzeyi hazinei maliye ve ahmet evi güneyi hazinei maliye ile doğusu hark batısı gözne yolu kuzeyi belediye M. davut evi güneyi hazinei maliye doğusu gözne yolu batısı saba nadir bahçesi ile parındaki hark kuzeyi muallim tevfik ve nuri ve feyzi ve hasan evleri güneyi marta nadir vereseleri tarlası
"	"	"	225 M2	bu dahi 30 K. 67 Lira 50 K.	
"	"	"	1097 M2	bu dahi 30 k. 339 lira 10 k.	
"	"	"	1057 M2	bu dahi 30 k. 317 lira 10 k.	
"	"	"	20 227 M2	bu dahi 20 k. 4045 Lira 40 k.	

Ankiloko kokanakiden metruk Mersinin nusratiye mahallesinde ve eski odun pazarı namile anılan yukarıda hudut ve evsafi yazılı beş parça toprağın mülkiyeti peşin satılmak üzere on beş gün müddetle müzayedeye konulmuştur. sürülen peyler haddi layik görülmediği takdirde 5 12 938 pazartesi günü saat 15 de ihalei katiyesi yapılacağından talip olanların yüzde 7 buçuk teminat paralarını yatırarak defterdarlıkta mütesekkil komisyonca müracaatları ilân olunur.

İÂLN

Piyade alayı satınalma komisyonu riyasetinden

Miktarı	Muhammen bedeli	İk teminat	gün	Saat	şekli
Cinsi Kilo Lira kr.	Lira k.	gün	Saat	şekli	
Un 398000 47760	3582	30-11-938	15	kapalı zarf	
S. Yağ 18000 18000	1350	30 11-938	16	" "	

1— Mersin garnizonundaki kıtaatın bir senelik ihtiyacı olan yukarıda cins miktarı, muhammen bedel ve muvakkat teminat ile ihale gün, saat ve şekli yazılı işe maddeleri kapalı zarf usulile eksiltmeye konuldu.

2— Eksiltme mersin askerlik şubesinin üst katında askeri mahfelde askeri satınalma komisyonu tarafından yapılacaktır.

3 Zarflar aynı günde açılış saatinden bir saat evveline kadar kabul edilir.

4— Fazla bilgi edinmek isteyen istekçiler askeri satınalma komisyonunda mevcut olan şartnameleri her zaman görebilirler. 11 15-20-27

Nisaiye Opratoru ve Doğum Mütahassısı

DOKTOR

A.-Yakup Aslan

Türkiye ve Rusya Tıp fakültelerinden diplomalı Almanyada tahsilini ikmal etmiş Hastalarını her gün 8-12 15 - 18 e kadar kabul muayene ve tedavi eder.

ADRES: Mersin Bozkurt caddesi
Yoğurt pazarı No, 1

Güven Sigorta Sosyetesini

Sünerbank Emlâk ve Eytam bankalarının
kurumudur

TAM TÜRK

Ve en güvenilen sigorta şirketidir

Hayat, yangın, nakliyat, kaza, otomobil sigortalarını en müsait şartlar ve tediye kolaylıklarile yapar.

Mersinde Mümessili
VASFI ORGUN